

LÄGESRAPPORTERING OM VILTFÖRVALTNING – december 2018

Naturvårdsverket inleder en översyn av jakttider

Jakttider är ett viktigt verktyg i arbetet med att förvalta vilt och en grundsten för att uppnå en adaptiv viltförvaltning. En adaptiv viltförvaltning utvecklas genom ny kunskap och anpassas till förändringar som sker både i naturen och i samhället. Den senaste strukturerade översynen av jakttider gjordes år 2000. Naturvårdsverket har sedan juni 2018 ansvar för att minst en gång vart sjätte år se över de jakttider som regleras i jaktförordningen och vid behov föreslå förändringar till regeringen. Naturvårdsverket inleder nu den första översynen. Den omfattar jakttider för allmän jakt, skyddsjakt och licensjakt i jaktförordningens bilagor, den tid på dygnet som olika viltslag får jagas samt tider för jaktträning av hundar och hundanvändning vid jakt. Till grund för jakttidernas utformning ligger gällande lagstiftning och strategin för svensk viltförvaltning.

Översynen ska ske i samverkan med de intressenter i samhället som berörs. Delaktighet och insyn i möjliggörs genom:

- *En inledande förslagsperiod*
– under perioden januari till mars 2019 kan berörda aktörer lämna förslag till Naturvårdsverket.
- *En beredningsgrupp*
– speciellt berörda aktörer ges en central, rådgivande roll i arbetet.
- *En snabbkonsultation*
– en snabbkonsultation görs av de preliminära förslagen till ändrade jakttider.

[Läs mer på naturvardsverket.se](http://naturvardsverket.se)

Kontakt: [Ebba Henning Planck](mailto:Ebba.Henning.Planck@naturvardsverket.se), 010-698 15 05

Mer underlag behövs för att avgöra frågan om pilbågsjakt

Naturvårdsverket föreslog i somras att det ska bli tillåtet att under vissa förutsättningar jaga med pilbåge i Sverige. Förslaget har varit på bred extern remiss och engagemang i frågan har varit stort. Naturvårdsverket har nu beslutat att under 2019 undersöka frågan ytterligare innan man fattar ett slutligt beslut.

[Läs pressmeddelandet på naturvardsverket.se](http://naturvardsverket.se)

Kontakt: [Hanna Dittrich Söderman](mailto:Hanna.Dittrich.Soderman@naturvardsverket.se), 010-698 15 17

[Marcus Öhman](mailto:Marcus.Ohman@naturvardsverket.se), 010-698 11 67 och [Daniel Bladh](mailto:Daniel.Bladh@naturvardsverket.se), 010-698 16 28

Översyn av regelverket på viltområdet i full gång

Naturvårdsverkets översyn av föreskrifter inom viltområdet pågår för fullt. Förslag till föreskrifter om jaktmedel har skickats på extern remiss och inom kort anmäls regelverket till EU för granskning av tekniska regler. Beslut om föreskrifter för jaktmedel beräknas komma kring halvårsskiftet 2019.

I början av 2019 skickas förslag till föreskrifter om eftersök respektive förslag till föreskrifter om statens vilt på remiss till berörda myndigheter och intresseorganisationer.

Även förslag till föreskrifter om rovdjursförvaltning remitteras i början av nästa år. Förslaget innehåller nu gällande regler för licensjakt efter björn, varg och lo, med vissa mindre förslag till justeringar och förtydliganden. Regler för licensjakt efter järv föreslås också ingå i de nya, samlade föreskrifterna om rovdjursförvaltning, liksom gällande föreskrifter om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn (NFS 2010:1). Förslaget innehåller dessutom ett krav på samråd mellan och inom rovdjursförvaltningsområden när förslag till miniminivåer tas fram samt inför beslut om licensjakt.

Syftet med översynen är att modernisera och anpassa föreskrifterna så att de blir enklare, tydligare och uppdaterade i förhållande till strategin för svensk viltförvaltning och ändrade regler på området som till exempel vapendirektivet. Översynen sker under 2018 och delar av 2019.

Kontakt: [Hanna Dittrich Söderman](#), 010-698 15 17

Rovdjurens effekter på annat vilt och tamren

En ny kunskapsöversikt om de stora rovdjurens effekter på annat vilt och tamren har skrivits av Andrén m.fl. (SLU). Den fokuserar främst på björn, järv, lodjur, varg, rödräv och kungsörn, samt deras bytesdjur. Kopplat till slutsatserna redovisar författarna vilka effekter som har starkt vetenskapligt stöd respektive var det vetenskapliga stödet är svagare eller saknas. Rapporten har sammanfattningar och slutsatser på nordsamiska och har finansierats av Naturvårdsverket.

[Läs kunskapsöversikten på naturvårdsverket.se](#)

Kontakt: [Per Sjögren-Gulve](#), 010-698 14 46

Utvärderingen av inventeringssystemet för stora rovdjur fortsätter enligt plan

Hösten 2017 påbörjade Naturvårdsverket en utvärdering av inventeringssystemet för stora rovdjur och snart är två av fyra delar i uppdraget klara.

Syftet är att beskriva och utvärdera nuvarande system, hur processer och ansvarsfördelning ser ut samt vilket förtroende som finns för resultaten och de olika aktörer som ingår i inventeringssystemet. En annan viktig del är att utvärdera övergången från den svenska databasen Rovdjursforum till den norska databasen Rovbase.

Arbetet med utvärderingen sker med hjälp av intervjuer, webbenkäter och gruppdiskussioner med inventeringssystemets olika aktörer. 59 intervjuer har genomförts och 145 personer har svarat på en webbenkät.

Av totalt fem planerade rapporter publicerades i somras den första, som beskriver det nuvarande systemet. Rapporten om hur övergången från Rovdjursforum till Rovbase har fungerat kommer att publiceras i januari. Rapporten i den del som handlar om hur aktiviteter genomförs och hur

processer fungerar planeras vara klar under våren. Den sista delen i utvärderingen, om förtroendet för inventeringsresultaten och de utförande myndigheterna, pågår vid Sveriges Lantbruksuniversitet tillsammans med Umeå universitet och planeras vara klar i juni 2019.

[Läs rapporten: Beskrivning av det skandinaviska inventeringssystemet för stora rovdjur](#)

Kontakt: [Jessica Backeryd](#), 010-698 13 72

Flera orsaker till minskat antal statliga jaktkort

Antalet personer som löser statligt jaktkort har minskat sedan mitten av 90-talet. Orsakerna är bland annat att nya jägargrupper jagar oregelbundet och att vissa då glömmer bort att betala jaktkortet, samt att vissa viltarter i skog och mark har minskat. Inget tyder på att personer slutar lösa jaktkort i protest. Det visar en studie som nu rapporteras till Naturvårdsverket.

[Läs pressmeddelandet på naturvårdsverket.se](#)

Kontakt: [Daniel Bladh](#), 010-698 16 28

Dialog för naturvård

Nu kan du som jobbar med naturvård, exempelvis viltförvaltning, delta i utbildningar kring dialog för naturvård. Syftet med kompetensutvecklingsprogrammet Dialog för naturvård är att stärka naturvårdsarbetet genom att öka dialogkompetensen hos medarbetare och organisationer.

Dialog för naturvård riktar sig till dig som på något sätt arbetar med naturvård (brett) och som känner behov av att stärka din kompetens inom dialog. Vi riktar oss till såväl medarbetare som chefer på länsstyrelserna och Naturvårdsverket. Vi välkomnar också andra myndigheter som arbetar med naturvård och viltförvaltning.

Kompetensutvecklingsprogrammet Dialog för naturvård omfattar fem delar:

1. Grundkursen Dialoginriktat arbetssätt och konflikthantering (för medarbetare)
2. Fortsättningskursen Metodkompetens för dialog och konflikthantering (för medarbetare)
3. Utvecklingskursen Dialoginriktat arbetssätt – den stödjande organisationen (för arbetslag inklusive arbetsledare)
4. Digital föreläsningsserie Dialoginriktat arbetssätt – när, hur och varför? (för arbetsledare)
5. Pilotenheter Utveckling av ett dialoginriktat arbetssätt i naturvårdsuppdraget (några enheter på län och Naturvårdsverket).

[Läs mer på naturvårdsverket.se](#)

Kontakt: [Christina Frimodig](#), 010-698 16 28

Ny sårbarhetsanalys av lodjur och järv

L. Scott Mills m.fl. redovisar resultaten från en demografisk sårbarhetsanalys, kombinerad med känslighetsanalys, av lodjur och järv i Skandinavien under olika förvaltningsscenarier. Huvudfaktorerna för stammarnas livskraft i Sverige bedöms vara valen av förvaltningsstrategi i de båda länderna, de båda arternas spridning till Norge och den "source-

sink"-dynamik som det kan orsaka, plus mängden illegal jakt. Rapporten är skriven på engelska och har sammanfattningar på svenska och nordsamiska.

[Läs rapporten på naturvardsverket.se](#)

Kontakt: [Per Sjögren-Gulve](#), 010-698 14 46

DNA-analyser allt viktigare vid inventering av skandinaviska järvar

Inventeringar av stora rovdjur med hjälp av DNA är ett allt viktigare verktyg i övervakningen av rovdjursstammarna. Norska Rovdata redovisar resultaten från 2017 och 2018 års DNA-analyser av järv i Sverige, Norge och Finland.

[Läs pressmeddelandet på naturvardsverket.se](#)

Kontakt: [Jens Andersson](#), 010-698 12 00

Åtgärder för en älgförvaltning i balans

Den svenska älgstammen ska hålla en hög kvalitet samtidigt som skador i skog och trafik orsakade av älg måste minska. Naturvårdsverket presenterade i november åtgärder för att utveckla älgförvaltningen.

Naturvårdsverket har fått i uppdrag av regeringen att i samarbete med Skogsstyrelsen konkretisera riksdagens mål för älgförvaltningen och att utvärdera måluppfyllelsen i älgförvaltningsplanerna. Utvärderingen och analysen visar att flera av målen i älgförvaltningsplanerna och riksdagens övergripande målsättningar inte uppnåtts. Viltskadorna har dessutom ökat de senaste åren. Naturvårdsverket presenterar i rapporten en inriktning för tydligare mål i älgförvaltningen som stöd för länsstyrelsernas och de lokala aktörernas arbete. Preciserade mål ger tydligare signaler om förväntningar från myndigheter. Naturvårdsverket planerar även att med start 2019 årligen följa upp och analysera hur målen uppfyllts.

Arbetet med tydligare mål för älgförvaltningen och uppföljning fortsätter genom att Naturvårdsverket i samarbete med Skogsstyrelsen tar fram en nationell förvaltningsplan för älg och kronhjort under 2019. I arbetet kommer Naturvårdsverket också att samverka med övriga berörda aktörer. De lokala och regionala aktörerna kommer att få ytterligare stöd i sitt arbete med älgförvaltning i förvaltningsplanen. Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2011:7) kommer också att revideras med avseende på förtydligande av roller, ansvar, utvecklad samverkan och minskad administration. Detta kommer att ske inom ramen för pågående projekt för översyn av samtliga föreskrifter inom jakt och vilt.

[Läs pressmeddelandet på naturvardsverket.se](#)

Kontakt: [Carl-Johan Lindström](#), 010-698 15 75

Dialog för förståelse och samsyn 2018

En viktig del i en väl fungerande viltförvaltning är samverkan mellan olika aktörer, något som tas upp i Viltstrategin. Under 2018 har Naturvårdsverket bjudit in till två möten med 17 olika aktörer inom svensk viltförvaltning på ledningsnivå. Tillsammans har vi diskuterat möjligheter och utmaningar för förvaltningen utifrån våra olika uppdrag och verksamheter. Syftet med

mötena är att skapa en dialogyta på hög nivå mellan olika aktörer och intressen inom svensk viltförvaltning. Effekten förväntas bli en ökad förståelse för varandras verksamheter, att vi får samsyn och skapar förtroende för att verka framåtriktat samt att vi öppnar upp för inspel och ökat utbyte. Några ämnen som har diskuterats är viltsjukdomar och klövviltsförvaltning.

Kontakt: [Lotta Lagerberg](#), 010-698 1544

Rapport från Viltförvaltarkonferensen

I november genomfördes den årliga Viltförvaltarkonferensen för länsstyrelser och andra myndigheter. Fokusområden i år var skador orsakade av vilt samt översyn av Naturvårdsverkets föreskrifter inom viltområdet. Den årliga Viltförvaltarkonferensen blandar praktisk vägledning i aktuella frågor med information från pågående och tidigare forskningsprojekt. Den är indelad i ämnesområdena klövvilts- och rovdjursförvaltning. Syftet med konferensen är att öka kunskap och samsyn om viltet i Sverige och viltförvaltning. Konferensen var extra välbesökt i år med cirka 100 deltagare.

Kontakt: [Lotta Lagerberg](#), 010-698 1544

Innehållet i lägesrapporteringen utgår från Naturvårdsverkets uppdrag och roll. Även relevant information från andra statliga myndigheter kan omnämnas i Lägesrapporten. Ansvariga för innehållet i rapporten denna gång är Gunilla Ewing Skotnicka, biträdande avdelningschef för Naturavdelningen och Anna Josephsen, redaktör.

Lägesrapporten sänds ut personer på nedanstående sändlista. De som inte finns på sändlistan kan prenumerera på Lägesrapporten via RSS-funktionen på webbsidan där alla lägesrapporter ligger:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Viltforvaltning/Lagesrapport-viltforvaltning/>

Sändlista:

Länsstyrelsernas sändlistor för landshövdingar, miljövårdsdirektörer, rovdjurschefer, rovdjurshandläggare, jakthandläggare och kommunikationschefer. Nationella Rovdjursrådet, Storfågelforum, Naturvårdsverkets Insynsråd, Viltskadecenter, berörda chefer vid Jordbruksverket, Statens Veterinärmedicinska anstalt, Skogsstyrelsen, Miljö- och energidepartementet och Näringsdepartementet (stabschefer, presschefer, informationschefer, handläggare).